



IVO MLUDEK NA DRUHÉ STRANĚ CHODNÍKU

odkaz na film: <https://www.youtube.com/watch?v=WCmXAQOOhchM>

ZÁKLADNÍ INFORMACE PRO UČITELE

Filmový dokument rozkrývá příběh Ivo Mludka, který v době dospívání odmítal oficiální hodnoty a lživou propagandu komunistického státu a postupně se vůči režimu vyhranil, po návratu z vojny našel jako kulisák opavského divadla cestu do vzácného společenství severomoravských disidentů, pravidelně navštěvoval „salón“ u spisovatele Jaromíra Šavrdy a jeho ženy Dolores, podílel se na vydávání samizdatů *Protějšší chodník* a *Severomoravská pasivita*, stal se signatářem mnoha petic s lidsko-právním a ekologickým zaměřením a nakonec také podepsal Chartu 77. Toto otevřené vystupování proti policejnímu režimu znamenalo šikanu a zastrašování ze strany státní moci, které ukončil až listopad 1989.

Vyprávění pamětníka, svědka minulosti, je specifickým školním historickým pramenem, který v tomto případě žákům zprostředkovává filmový snímek. Jeho koncepce a krátká stopáž (17 minut) jsou vhodné pro přímé využití ve vyučovací hodině dějepisu na základní či střední škole. Ideálně jej učitel může využít jako iniciační a motivační prvek, dokument by měl u žáků probudit zájem o nedávné události, které zásadně ovlivnily životy jejich rodičů i prarodičů. Mohou se alespoň na chvíli vcítit do pocitů a prožitků konkrétního člověka, naslouchat jeho vyprávění a přemýšlet o jeho slovech. Historii tak budou poznávat také v lidské rovině, nikoli jen prostřednictvím faktografických informací z učebnic.

Tento dokument vznikl v rámci grantu SGS/1/2017 Filmová dokumentaristická tvorba věnovaná výpovědím pamětníků a digitalizaci regionálních pramenů na Filozoficko-přírodovědné fakultě Slezské univerzity v Opavě.

MEDAILON PAMĚTNÍKA

Narozen 27. srpna 1964 v Opavě, dětství prožil Ivo Mludek ve skromných podmínkách malého učitelského paneláku z padesátých let v Ludgeřovicích na Hlučínsku. Po předchozích komplikacích, způsobených pohrdáním formálními autoritami, odmaturoval na opavské střední škole ekonomické. Již před tím se z něj stal vášnivý čtenář, který ovšem v místní knihovně nenalézal knihy, které by ho opravdu zajímaly. Dalším jeho koníčkem byla hudba, především bigbeat. Skrz ostravskou hudební burzu navázal kontakty s lidmi z undergroundu, které byly na čas přerušeny dvouletou vojenskou službou. Po jejím absolvování se odstěhoval z Ludgeřovic do Opavy, kde si roku 1985 našel místo kulisáka ve Slezském divadle.

Spolu se svými opavskými přáteli utvořil redakci samizdatového časopisu *Protějšší chodník*, který se zajímal především o dění v blízké PLR, přinášel informace o Solidaritě, překládal polské básně, věnoval se kultuře a politice na severní Moravě. Setkával se z opozicí jak ze severní i jižní Moravy, tak z Polska, stal se členem Společnosti přátel USA a Nezávislého mírového hnutí. Smrt Jaromíra Šavrdy na něj zapůsobila natolik, že v březnu 1989 podepsal Chartu 77. Svůj podpis předal do rukou Tomáše Hradílků. Za podporu Severomoravského ekologického klubu, iniciativu při založení Hnutí za občanskou svobodu, šíření samizdatů atp. byl neustále pod dozorem StB. Jeho svazek nesl označení akce „PILA“.

Po Sametové revoluci se na dva roky stal členem Občanského fóra. Od roku 1990 do roku 1994 byl členem opavského zastupitelstva a zároveň řídil a editoval týdeník *Region*. Po ukončení politické aktivity a vystudování vysoké školy se zabýval novinářinou. Dnes je činný především jako pedagog na vysokých a středních školách v Olomouci a Opavě.

Zdroj: Masarykova univerzita

NAVRHOVANÝ PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY – PROJEKCE SNÍMKU, MYŠLENKOVÁ MAPA, DISKUSE

- Po zahájení hodiny následuje základní uvedení žáků do tématu – osud člověka, který odmítl pasivitu a byl svými názory i konkrétními činy nepohodlný komunistickému režimu, jaké důsledky mělo jeho chování a postoje v době nesvobody a jak ovlivnily jeho život po pádu totalitního režimu – ideálně v návaznosti na probraná témata ve výuce dějepisu, v tomto případě na kapitoly věnované normalizaci, disentu, Chartě 77, politické opozici a samizdatové tvorbě, po stručném představení snímku „Ivo Mlodek: Na protější straně chodníku“ rozdejte žákům pracovní listy a nechte jim určitý čas na seznámení s otázkami, aby věděli, co přesně mají v dokumentu sledovat a kam jednotlivé informace v průběhu projekce zapisovat (5 minut);
- následuje promítání ve třídě, žáci mají za úkol při sledování dokumentu zapisovat své postřehy a poznámky do pracovního listu (17 minut);
- po zhlédnutí dokumentu následuje doplňování odpovědí, poté učitel prochází jednotlivá zadání, vyzývá žáky ke čtení jejich postřehů, u každého úkolu je podstatné společné hledání odpovědí, učitel moderuje a zapisuje postřehy na tabuli, následuje shrnutí názorů žáků a uvedení jednotlivých skutečností do souvislostí (23 minut).



PRACOVNÍ LIST S ÚKOLY PRO ŽÁKY

Zaznamenejte, co bylo pro Ivo Mludka „spouštěčem“ jeho kritického poměru k normalizačnímu režimu v Československu 80. let 20. století.

Na základě pamětníkových slov charakterizujte „svět, který mu byl odepřen“.
Uveďte také, čím se podle vás zásadně odlišoval od reality „oficiálního“ socialismu.

Formulujte na základě svědectví, co si Ivo Mludka v době nesvobody asi nejvíce přál.

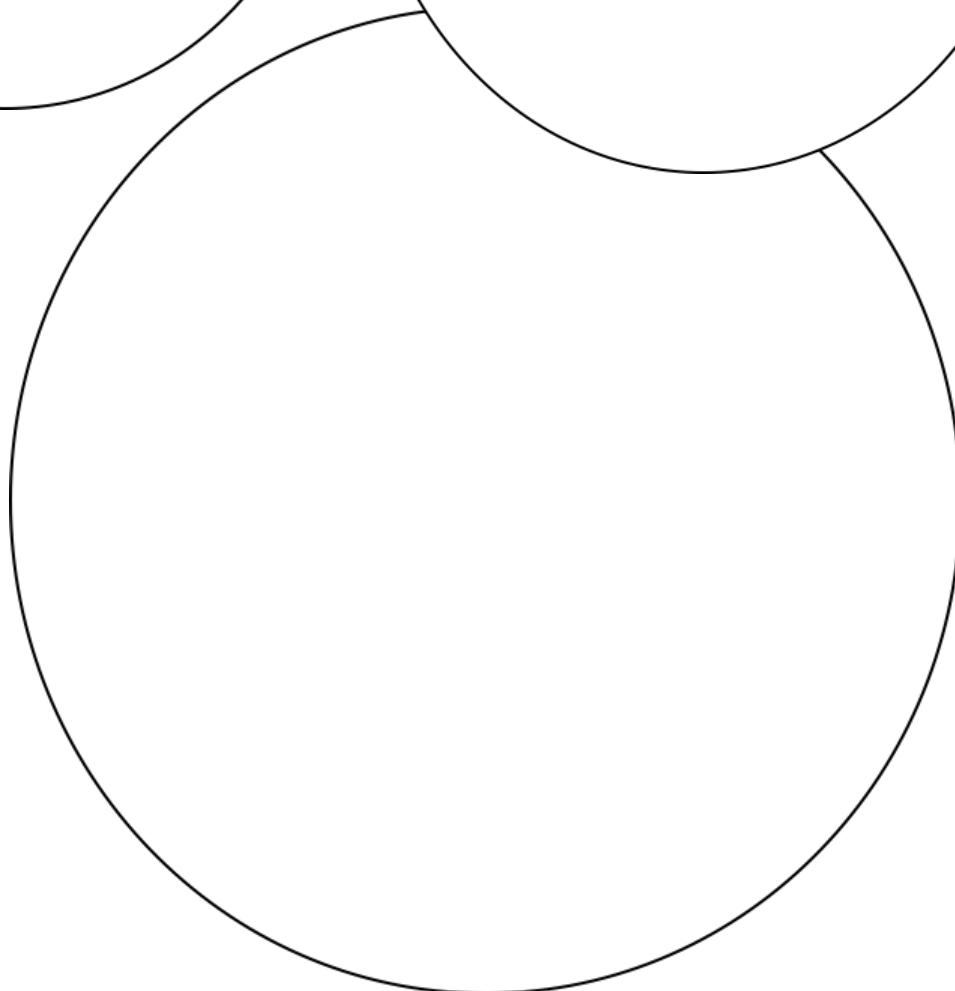
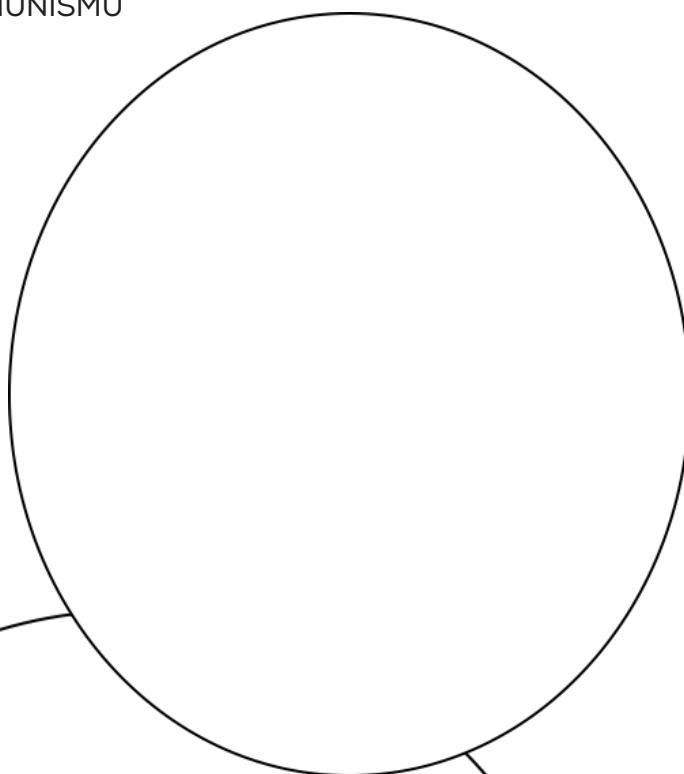
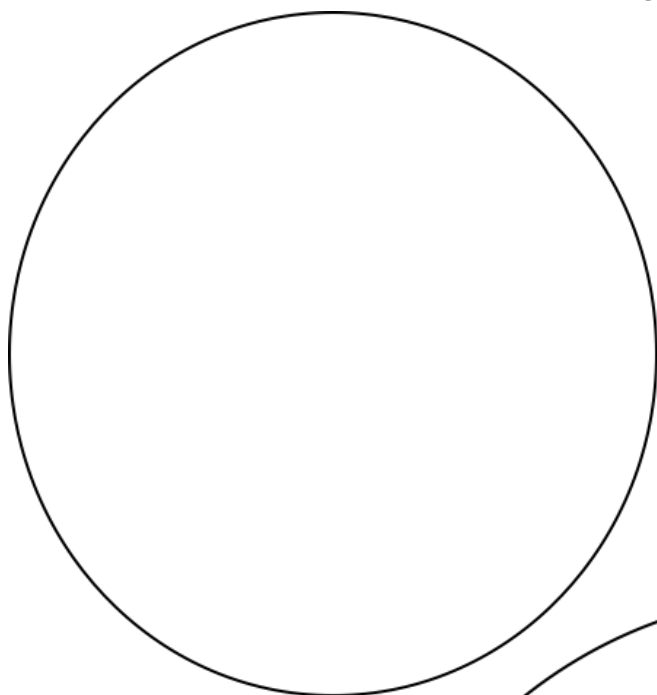


Při sledování dokumentu si do jednotlivých polí poznamenejte každou informaci, která se váže k uvedeným prostředím (vojna, burza, společenství disidentů), čím byla výjimečná a specifická.

„VOJNA“

ZA KOMUNISMU

„BURZA“



„JINÝ SVĚT“
SPOLEČENSTVÍ
DISIDENTŮ“

Doplňte do jednotlivých polí rovněž informaci, jak vnímal to které prostředí Ivo Mluděk.



Odhadněte, co se skrývá za dobovými pojmy:

„samizdaty“

„kulisák“

„salón u Šavrdů“

- Svůj odhad si nyní ověřte pomocí informací z knih či internetu.

Proč bylo podle pamětníka chybou, že nebyla KSČ po pádu komunistického režimu zakázána?

Napište na toto téma krátké zamyšlení – jak to vnímáte vy, kteří jste komunistický režim nezažili.

Kterým tvrzením či skutečností jste ve vyprávění pamětníka nerozuměli?
